

Při volbě tématu diplomové práce jsem vycházela z mého osobního zájmu o tuto problematiku, který nepochybně pramení z mého jazykového zaměření a rovněž přesvědčení, že vstupem České republiky do Evropské unie se otevírají nové možnosti práva podnikání, neboli svobody usazování se na území jiných členských států, tedy i na území České republiky a toto téma je tedy pro právní praxi velice aktuální.

Přesto, že nejdůležitější právní předpis v České republice v oblasti podnikání, kterým je obchodní zákoník, byl od roku 1992 mnohokrátě měněn a doplňován, zásadní dopad na podnikatelské prostředí u nás měla až novela obchodního zákoníku č. 554/2004 Sb., účinná od 1. ledna 2005, tedy po vstupu ČR do EU. Jejím hlavním stanoveným cílem bylo dokončení harmonizace českého obchodního práva s právem evropským a zásadní sjednocení režimu podnikání fyzických osob – státních příslušníků členských států Evropské unie nebo jiných států tvořících Evropský hospodářský prostor. Je nepochybné, že byla podstatným zásahem do stávající právní úpravy. Kromě této rozsáhlé novely obchodního zákoníku, která upravuje podnikání cizinců, musela být v této souvislosti novelizována řada dalších předpisů. Jde např. o novelu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, která vychází ze směrnice č. 204/38 o právu pohybu a pobytu občanů EU a jejich rodinných příslušníků na území členských států EU, přijaté Evropským parlamentem a Radou dne 29. dubna 2004 a byla tak implementována do českého právního řádu, dále novela živnostenského zákona, devizového zákona, zákona o bankách a mnoha dalších.

Jak již ze shora uvedeného vyplývá, jedná se o velmi rozsáhlou problematiku, jejíž úprava zahrnuje celou řadu právních odvětví, nevyjímaje právo obchodní, právo daňové, mezinárodní právo soukromé, mezinárodní smlouvy, včetně dvoustranných mezinárodních smluv o podpoře a ochraně investic a je současně předmětem úpravy komunitárního práva. Vzhledem k této skutečnosti a ke stanoveným požadavkům na rozsah diplomové práce nelze danou problematiku rozebrat v plné šíři a vyčerpávajícím způsobem.

Hlavním cílem této práce je proto shrnout významné principy podnikání cizinců na území České republiky a vytýčit nejdůležitější platné právní normy, upravující tuto oblast práva spolu se stručnou charakteristikou základních pojmů v této oblasti.

V úvodní části této práce jsou nastíněny obecné otázky a vymezeny základní pojmy, cizinecké právo a cizinecké režimy, osobní statut cizince, účast na podnikání spočívající v závazkovém právním vztahu mezi zahraniční a českou osobou, nabývání tuzemských nemovitostí zahraničními osobami aj. Dále věnuji pozornost vnitrostátní právní úpravě podnikání cizinců na území České republiky a to zejména podle obchodního zákoníku, živnostenského zákona, ale také v některých specializovaných odvětvích, jakými jsou např. bankovní činnost a advokacie, upravených zvláštními zákony. V rámci pojednání o podnikání cizinců na území České republiky nelze pominout ochranu a podporu zahraničních investic a její úpravu v mezinárodních smlouvách, včetně řešení sporů ze zahraničních investic. Na závěr je nebytné zmínit se o pravidlech pro volný pohyb služeb a svobodu usazování se v EU.